

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2021/526-48

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 04.06.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre	14/2025	10.06.2025

Austre Tiplingan landskapsvernområde - vedtak om tvangsmulkt ved evt. ikke gjennomførte rettinger ihht. krav gitt av Miljødirektoratet

Forvalters tilrådning:

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre fatter følgende vedtak:

Med hjemmel i Naturmangfoldlovens §73 ilegges hjemmelshaver av gnr. 28 bnr. 33 i Hattfjelldal kommune en løpende tvangsmulkt på kr. 500,- pr. dag dersom pålagte krav om retting i brev av 04.06.2024 fra Miljødirektoratet ikke er gjennomført innen 30. september 2025 jfr. brev fra Miljødirektoratet av 24.06.2024.

Tvangsmulkten løper fra 30. september 2025 og inntil forvaltningsmyndigheten får dokumentasjon på at retting er gjennomført.

Begrunnelse:

For å sikre at Miljødirektoratets pålegg om retting gjennomføres innen gitt frist benyttes tvangsmulkt.

Hjemmelsgrunnlag

Naturmangfoldlovens §73.

Saksopplysninger

I brev av 04.06.2024 gir Miljødirektoratet hjemmelshaver av gnr. 28 bnr. 33 i Hattfjelldal kommune pålegg om retting av diverse gjennomførte tiltak på hytte, dette med utgangspunkt i klage på nasjonalparkstyrets tidligere vedtak om retting av de samme forhold. Miljødirektoratets vedtak kan ikke påklages.

For å sikre at bestemmelser eller vedtak gitt i eller i samsvar med naturmangfoldloven gjennomføres, kan forvaltningsmyndigheten etter lovens § 73 fatte vedtak om tvangsmulkt.

I henhold til nasjonalparkstyrets vedtekter pkt. 6.4 har nasjonalparkstyret en selvstendig plikt til å følge opp alle ulovlige forhold i verneområdene som styret får kjennskap til. Dette i samsvar med reglene i naturmangfoldloven kap. IX om Håndheving og sanksjoner. Dette kan f.eks. være brudd på naturmangfoldlovens bestemmelser, overtredelser av bestemmelser i verneforskriftene, eller brudd på enkeltvedtak eller vilkår i gitte tillatelser. Nasjonalparkstyret har fått delegert myndighet til å fatte vedtak etter naturmangfoldlovens §§ 69 – 72 og § 73. Ut fra dette er det nasjonalparkstyrets ansvar å følge opp Miljødirektoratets vedtak.

Tiltakshavere ble gitt følgende forhåndsvarsel i brev av 15.12.2023:

«Dersom forholdet ikke er bragt i orden som beskrevet over innen angitt dato varsels det herved om tvangsmulkt på kr 500 pr/dag inntil det ulovlige forholdet er rettet. Dette varselet er å betrakte som et forhåndsvarsel om tvangsmulkt, jf. naturmangfoldlovens § 73 og forvaltningsloven § 16. Det gis en frist på 21 dager etter utsendelsesdato på dette brevet som frist for å uttale seg om den varslede tvangsmulkten»

Tiltakshaver har ikke gitt tilbakemelding på forhåndsvarsel om tvangsmulkt.

Etter tvangsfullbyrdeloven § 7-2 bokstav d er vedtaket tvangsgrunnlag etter «beslutning om tvangsmulkt ... truffet av offentlig myndighet med hjemmel i lov». Tvangsmulkten innkreves av Statens innkrevingsentral, eller namsmyndigheten jf. Lov om States innkrevingsentral §2-11 jf. Forskrift til lovens §1 (1) bokstav f. Det er Statens innkrevingsentral som krever inn tvangsmulkten jf. Lov om statens innkrevingsentral § 2 – 11 jf. forskrift til lovens § 1 (1) bokstav f. Pengene tilfaller staten.

Vedlegg:

- Brev av 04.06.2024 fra Miljødirektoratet - vedtak i klagesak om pålegg om retting av gjennomførte tiltak på hytte i Austre Tiplingan landskapsvernområde.
- Brev av 24.06.2024 fra Miljødirektoratet - frist for gjennomføring av rettingsvedtak i Austre Tiplingan landskapsvernområde.
- Vedtekter for nasjonalparkstyre, fastsatt av Miljødirektoratet 19.01.2024 med hjemmel i lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 62 annet ledd tredje punktum, jf. delegeringsvedtak 8. januar 2021 nr. 65 og 15. januar 2021 nr. 82.

ADVOKATFIRMAET BRAUT ASAS
Att: advokat Knut Jullumstrø
Tordenskjolds gate 20

8656 MOSJØEN

Trondheim, 04.06.2024

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2024/1219

Saksbehandler:
Marit Doseth

Vedtak i klagesak om pålegg om retting av gjennomførte tiltak på hytte i Austre Tiplingan landskapsvernområde

Vi viser til klagen på Byrkije nasjonalpaarkhkeståavroe/Børgefjell nasjonalparkstyre sitt vedtak 08.12.20203. Klagesaken ble oversendt fra nasjonalparkstyret 24.01.2024.

Vedtak

Miljødirektoratet opprettholder Byrkije nasjonalpaarkhkeståavroe/Børgefjell nasjonalparkstyre sitt vedtak av 08.12.20203 om pålegg om retting av gjennomførte tiltak på hytte i Austre Tiplingan landskapsvernområde.

Følgende tiltak skal rettes i henhold til dispensasjon gitt 24.10.2016:

- Tak over platting/gulv reduseres til 3 meters lengde målt fra tverrvegg

Følgende tiltak skal rettes i henhold til dispensasjon gitt 23.03.2022:

- Platting/gulv under tak reduseres til 3 meters lengde målt fra tverrvegg
- Rekkverk på platting/gulv fjernes
- Rester av platting på hyttens framside med betongfundamenter fjernes
- Alle vindusomramminger males i mørke farger
- Oppsatt parabolantenne fjernes

Frist for rettingen settes til 30. september 2024.

Vedtaket er fattet etter verneforskriften for Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde § 3 pkt.1.1., naturmangfoldloven § 69 og forvaltningsloven § 34 fjerde ledd. Dere kan ikke klage på vedtaket.

Bakgrunn for saken

Solvor og Kjell Kristiansen søkte i oktober 2016 om skifte av tak og etablering av et takoverbygg på 3 meter over eksisterende platt på hytte (gnr.28, bnr.33) ved Vestre Tiplingen i Austre Tiplingan landskapsvernområde.

Byrkije nasjonalpaarkhkeståavroe/Børgefjell nasjonalparkstyre ga den 24.10.2016 tillatelse til skifte av tak. Det ble også gitt tillatelse til "å etablere takoverbygg på inntil 3 meters lengde over platting i vestlig retning". Det ble blant annet satt vilkår om at taktekking skulle utføres med materialer som gir en mørk og matt fargevirkning.

Status hytte 2015 før iverksetting av tiltak

Status hytte 2015 som viser størrelse på platting på tverrvegg

Etterfølgende kontroll

Statens naturoppsyn (SNO) foretok kontroll sommeren 2020 og avdekket da at det var gjennomført langt flere tiltak enn det som var omsøkt og gitt tillatelse til. Det var anlagt gulv/terrasse under takoverbygget, etablert rekkverk plattingen, flyttet inngangsdør og oppført nytt vindu på nordvestre vegg. Omsøkte skifte av tak var derimot ikke gjennomført.

Status 2020

I brev 26.01.2021 bekreftet tiltakshaverne blant annet at takoverbygget ikke skulle være lengre enn 3 meter. Det beklages at det ikke ble presisert i søknaden at den også gjaldt oppføring av rekkverk og flytting av dør.

Nasjonalparkstyret vedtok 05.03.2021 å starte prosess om mulig rettingsvedtak av de påviste, ulovlige forholdene.

Tiltakshavers engasjerte etter dette advokat Knut Jullumstrø som i brev 29.03.2021 blant annet hevdet at bruken av ordet platting i nasjonalparkstyrets vedtak innebar en godkjenning av oppføring av ny platting (3 ganger så stor). Det samme gjaldt det oppførte rekkverket.

Søknad om etterfølgende godkjennelse av allerede gjennomførte tiltak

Advokat Jullumstrø kontaktet nasjonalparkstyret i brev 15.10.2021. I brevet kommer advokaten med sine kommentarer og bemerkninger til blant annet rekkevidden av den tillatelse som er gitt, nasjonalparkstyrets kompetanse, lovforståelsen og de gjennomførte tiltak.

I brevet står det følgende: «På vegne av min klient/søker, søkes det derfor med dette om etterfølgende dispensasjon for flytting av dør og etablering av nytt vindu. Det presiseres også at opprinnelig søknad omfattet platting under takutbygg og nødvendig rekkverk i bakkant. I den grad dette eventuelt ikke er tatt med ved vurdering av opprinnelig søknad, bes det om at det også gis dispensasjon for dette».

Nasjonalparkstyrets vedtak 23.03.2022

Nasjonalparkstyret ga 23.03.2022 tillatelse til etablering av gulv under tak på hytta på følgende vilkår:

- Gulvet skal ikke være lengre enn 3 meter i sørvestlig retning (229°) målt fra tverrvegg/gavlvegg.
Gulvet skal ikke være bredere en hyttens bredde målt på tverrvegg/gavlvegg.
- Gulv skal ikke stikke utenfor etablert takutstikk.
- Det tillates ikke oppsetting av rekkverk, gelender, leegger eller tilsvarende installasjoner på gulvet. Tidligere oppsatte rekkverk på nordvestre side av gulv skal fjernes.
- Platting på fremsiden (sørøstre side) skal fjernes, dette omfatter også betongfundamenter.
- Eksisterende trapp kan monteres for bruk på nytt gulv. Utover dette tillates ikke etablering av nye trappekonstruksjoner.
- Gulv og bærekonstruksjoner skal males i mørke farger tilsvarende farge som benyttes på hytte.

Det ble også gitt dispensasjon til flytting av dør og etablering av nytt vindu på nordvestre vegg, på følgende vilkår:

- Dør skal males i mørke farger tilsvarende farge som er benyttet på hytte.
- Alle vinduer, dvs. vindusomramming, vinduskarmer og vindussprosser males i mørke farger tilsvarende farge som er benyttet på hytte.

Styret vedtok at rivnings- og bygningsavfall som ikke er rent trevirke, skulle transporteres ut av verneområdet og leveres godkjent mottak. Gjennomføringsfrist for tiltakene ble satt til

30.04.2023. Vedtak ble ikke påklaget og den oppstartede prosessen med krav om retting av 05.03.21 ble avsluttet.

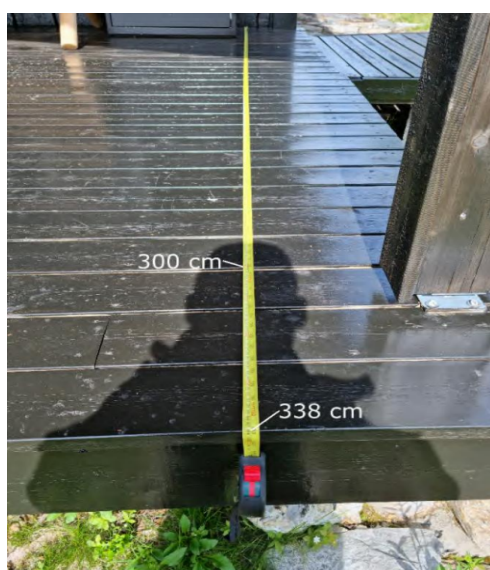
Etterfølgende kontroll

Den 05.07.2023 gjennomførte Statskog fjelltjenesten, på vegne av SNO, bygningskontroll i Austre Tiplingan landskapsvernområde. På hytta ved Vestre Tiplingen ble det påvist flere avvik mellom gitte bygningstillatelse og utførte bygningsarbeid.

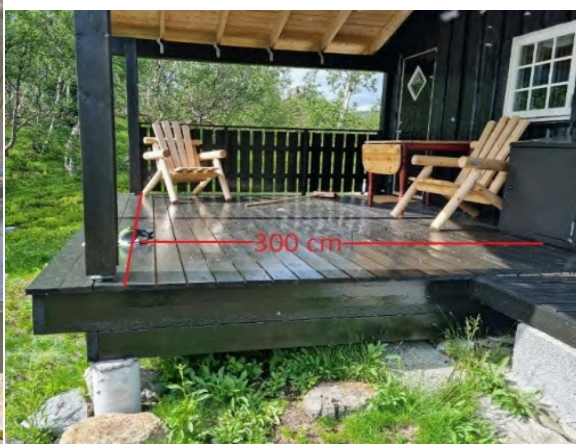
Det ble avdekket at takutstikket var lengre en omsøkt, noe som ikke var blitt avdekket ved tidligere kontroll. Ved å måle lengden på gulv som fluktet med takutstikket, ble det fastslått at taket hadde en lengde på 338 cm. målt fra tverrvegg. Gulvet var også bredere en godkjent. Rakkverk og deler av platting på fremsiden av hytta var ikke fjernet. Nasjonalparkstyrets vilkår om fargebruk var heller ikke etterlevd. Det ble også avdekket at det var montert en parabolantenne som ikke var omsøkt.

Status juli 2023

Dokumentasjon av lengde på platting

Rød strek marker godkjent lengde på aulv og tak

Forhåndsvarsel om mulig retting

Nasjonalparkstyret varslet 03.11.2023 Solvor og Kjell Kristiansen om mulig krav om retting. Nasjonalparkstyret redegjorde i sitt forhåndsvarsel for påviste avvik mellom dispensasjoner og faktisk utførte bygningsarbeider på hytte og hvilke tiltak som ble vurdert krevd rettet.

Svar på forhåndsvarsel

Advokat Knut Jullumstrø kom 27.11.2023 med merknader til forhåndsvarselet. Det hevdes innledningsvis at det etter nasjonalparkstyrets vedtak av 23.03.22 ble bedt en nærmere redegjørelse for nasjonalparkstyrets tolkning av hjemmelsgrunnlaget for vedtaket. Denne henvendelsen ble ikke besvart.

Videre påstås det at det er bygningsmyndighetene etter plan- og bygningsloven, det vil si kommunen, som har hjemmel til å tillate, forby eller kreve endringer av tiltak på bygninger. Vernet ikke gir vernemyndighetene rett til å redusere eller fjerne antall bygninger i verneområder.

Det anføres også at det bare er tiltak som ikke endrer landskapets art og karakter vesentlig, som kan forbys. Ingen av de tiltakene som i foreliggende tilfelle vurderes krevd rettet, vil ifølge advokaten endre landskapet vesentlig.

Advokat Jullumstrø mener dispensasjonen 23.03.2022 er gitt etter at tiltakshaver har fått godkjent og ferdigstilt sitt byggetiltak. Krav om endring av arbeid som ligger innenfor gitte tillatelse, er å anse som tilbakekall av tillatelse. Advokaten mener forhåndsvarselet bærer preg av omkamp av allerede gitt tillatelse og det bes om det henvises til hjemmel for eventuelle pålegg om endring.

Gulv og takutstikk

Når det gjelder den tillatelse som ble gitt til å forlenge takutstikket med tre meter, så er det ifølge tilsvaret naturlig å måle fra eksisterende takutstikk, og ikke fra gavlevegg som forvaltningsmyndigheten gjør. Og dersom den opprinnelige tillatelse måtte repareres ved etterfølgende søknad om dispensasjon, så må forvaltningsmyndigheten ha presisert dette.

Rekkverk

Det innrømmes at oppføring av rekkverk ikke er omsøkt, men det hevdes å ikke medføre en vesentlig endring av landskapets karakter. Dessuten sikrer det mot skade og gir le for inngangspartiet.

Betongfundamenter, trappekonstruksjon, farge på vindusomramming, vinduskarmer, vindussprosser og parabolantenne

De tiltakene som omhandles i nasjonalparkstyrets forhåndsvarsel, hevdes å ikke endrer landskapets karakter vesentlig. Når det gjelder fargen på vindusomramming, vinduskarmer og vindussprosser, så vises det til at flere hytter i området har hvite karmer.

Vedtak om pålegg om retting

Nasjonalparkstyret fattet den 08.12.2023 vedtak om pålegg om retting.

I samsvar med nasjonalparkstyrets vedtak 24.10.2016 vedtok styret at tak over platting/gulv reduseres til 3 meters lengde målt fra tverrvegg.

I samsvar med nasjonalparkstyrets vedtak 23.03.2022 vedtok styret følgende:

- Platting/gulv under tak reduseres til 3 meters lengde mål fra tverrvegg.
- Rekkverk på platting/gulv fjernes.
- Rester av platting på hyttens framside med betongfundamenter fjernes.
- Alle vindusomramminger males i mørke farger.
- Oppsatt parabolantenne fjernes.

Det ble satt vilkår om at bygningsmassene som rives, skal fraktes ut av verneområdet. Frist for gjennomføring ble satt til 30.08.2024. Det ble også gitt forhåndsvarsel om mulig tvangsmulkt.

Nasjonalparkstyret viser i sin begrunnelse til at tiltakshaver har fått flere muligheter til å korrigere tiltaket og at mange av tiltakene i utgangspunktet ikke var omsøkt. Tiltak er også blitt ettergodkjent hvor det er satt tydelige vilkår for gjennomføringen. Styret ønsker ikke at saken skal gi en uheldig presedensvirkning som øker den samlede belastningen. Det er også viktig for styret at vedtak og vilkår etterleves og at ulovlige tiltak ikke gis etterfølgende tillatelse.

Forespørsel om redegjørelse for tolkning av hjemmelsgrunnlaget for vedtaket av 23.03.2022 har styret ikke mottatt.

Det presiseres at hverken søker eller nasjonalparkstyret har benyttet begrepet forlenging av takutstikk. Referansepunktet i tillatelsen til takoverbygget var plattingen, ikke eksisterende takutstikk.

Påstand om at utførte tiltak var godkjent før det ble gitt dispensasjon 23.03.2022, tilbakevises. Det var kun takoverbygget det var gitt tillatelse til. Vedtaket var ikke tilbakekalling av gitte tillatelser, men oppfølging av kontroll som avdekket flere tiltak som ikke var omsøkt.

Påstanden om at det ikke var satt vilkår i gitt tillatelse om at eksisterende platting foran hytta må fjernes, er feil. Det erkjennes at forvaltningen ikke pålegge endret fargebruk på godkjente, eksisterende installasjoner, men at det kan settes slike vilkår ved søknad om bygningsmessige endringer.

Tiltakenes påvirkning på eller endring av landskapets karakter, så vises det til summen av alle tiltak som kan påvirke landskapets karakter, gjennom en bit-for-bit-utvikling.

Når det gjelder nasjonalparkstyrets kompetanse så vises det til styrets vedtekter som sier at styret skal følge opp brudd på verneforskriftene. Ved ulovligheter kan nasjonalparkstyret iverksette ulike former for reaksjon, jf. naturmangfoldloven §§ 69 flg.

Styret legger avslutningsvis til grunn at å rette opp de påviste avvikene ikke kan sies å være spesielt tyngende eller uforholdsmessig for tiltakshaver.

Klage på pålegget om retting

Advokat Jullumstrø påklagde på vegne av Kjell og Solvor Kristiansen nasjonalparkstyrets rettingsvedtak i brev datert 02.01.2024. Innledningsvis hevdes det at nasjonalparkstyret ikke har hjemmel til å fatte vedtaket og at det derfor er en nullitet.

Fra klagers side har vært lagt til grunn at etablering av takoverbygget har vært det sentrale i saken, de andre endringene er bagatellmessige og en direkte følge av endringen av takkonstruksjonen. En forespørsel om en nærmere presisering av hvilke hjemler som begrunner vedtak datert 23.03.2022 ble ikke blitt besvart av nasjonalparkstyret.

Det påstås at det er bygningsmyndighetene (Hattfjelldal kommune) etter plan- og bygningsloven som har kompetansen til å tillate, forby eller endre tiltak på bygninger. Bare hvis tiltaket endrer landskapets karakter vesentlig, kan nasjonalparkstyret forby et byggetiltak, noe ingen av de aktuelle tiltakene i denne saken gjør.

Videre anføres det at alle tiltak var gjennomført og avsluttet før nasjonalparkstyret kom på banen. Nasjonalparkstyret kan ikke endre en gitt tillatelse på et godkjent og utført tiltak.

Klagens øvrige anførsler er stort sett de samme anførselene som ble gitt i tilbakemeldingen på forhåndsvarselet og refereres derfor ikke på nytt. Det vises til Advokat Jullumstrø sitt svar på forhåndsvarsel datert 27.11.2023 og klagen i sin helhet som ligger vedlagt saksdokumentene.

Byrkije nasjonalpaarkhkeståavroe/Børgefjell nasjonalparkstyre merknader til klagen

Byrkije nasjonalpaarkhkeståavroe/Børgefjell nasjonalparkstyre behandlet klagen i møte den 23.01.2024.

Innledningsvis bemerket styret at klagefristen er oversittet i foreliggende tilfelle. Det vises til at melding om rettingsvedtaket (08.12.2023) ble sendt pr. e-post 15. desember 2023 til tiltakshaver og tiltakshavers advokat. Vedtaket ble påklagd i brev datert 02.01.2024, men mottatt i e-post den 9. januar 2024, fire dager etter klagefristens utløp. Styret fant likevel å behandle klagen da fristen ikke var oversittet med mer enn fire dager. Det ble også vektlagt at klagen inneholder prinsipielle spørsmål om nasjonalparkstyrets myndighet og at noen dager i klageperioden har vært høytid- og helgedager.

Nasjonalparkstyret er usikker på hvilke endringer klager ønsker i vedtaket. Det antas at klager mener vedtaket er ugyldig, noe som innebærer at alle gjennomførte tiltak godkjennes av nasjonalparkstyret.

Klagers påstand om at nasjonalparkstyret ikke har slik hjemmel til å fatte vedtak om retting av avvises. Det vises til naturmangfoldloven § 62 annet ledd, Klima- og miljødepartementets delegering av myndighet til Miljødirektoratet av 14. oktober 2014, Miljødirektoratets delegasjon av myndighet til nasjonalparkstyret av 14.01.2021 og vedtekter for nasjonalparkstyret.

Nasjonalparkstyret mente det ikke fremkom nye opplysninger og klagen ble oversendt Miljødirektoratet for endelig avgjørelse.

Miljødirektoratets vurderinger

Vi er klageinstans i saken, og kan derfor prøve alle sider av den. Vi kan også ta hensyn til nye omstendigheter og forhold som ikke er tatt opp i klagen.

Fristen for å klage er 3 uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket er kommet frem til vedkommende part, jf. forvaltningsloven § 29. Ifølge forskrift om elektronisk kommunikasjon med og i forvaltningen § 11 andre ledd, begynner fristen å løpe fra det tidspunktet enkeltvedtaket er gjort tilgjengelig for parten, og varsel om dette er sendt, jf. § 8 tredje ledd.

Nasjonalparkstyret sendte vedtaket om retting pr. e-post 15.12.2023, klagefristen utløp dermed 05.01.2024. Klagen datert 02.01.2024 ble først sendt elektronisk 09.01.2024, noe som innebærer at klagefristen ble oversittet med 4 dager.

Ifølge forvaltningsloven § 31 så kan en klage tas til behandling selv om klagefristen er oversittet. Det antas at det ikke foreligger forhold som gjør at klager/fullmektig ikke kan lastes for å ha oversittet klagefristen, siden det ikke er opplyst om dette, jf. bokstav a). For å gi oppfriskning for fristoversittelsen må det derfor foreligge særlige grunner som gjør det rimelig at klagen er prøvd, jf. bokstav b). I vurderingen om klage skal tas til behandling, skal det legges vekt på om endring av vedtaket kan medføre skade eller ulempe for andre.

Oppfriskning vil etter det vi kan se ikke medføre skade eller ulempe for andre. I lovproposisjonen, Ot.prp. nr. 3 (1976-77) s. 91-92, nevnes særskilt at det ofte vil være rimelig å behandle klager over «rettsanvendelsen» fordi «rettsspørsmålet ikke derved bringes ut av verden». I foreliggende hevdes det blant annet at nasjonalparkstyret ikke var rett myndighet til å behandle byggesaker og ikke hadde hjemmel til å forby aktuelle tiltak. Selv om klager/advokat kan lastes for å ha oversittet klagefristen, finner vi derfor å kunne gi oppfriskning for oversittelse av klagefristen.

Reglene som gjelder for dette verneområdet

Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde ble vernet ved kgl.res. 29. august 2003. De rettslige rammene for verneområdet er fastsatt i forskrift for verneplan for Børgefjell, vedlegg 2, vern av Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde, Hattfjelldal kommune, Nordland (verneforskriften).

Formålet med opprettelsen av Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde er å ta vare på et egenartet og vakkert naturlandskap med det biologiske mangfold, de kulturminner og kulturlandskap som finnes der. I tillegg skal landskapsvernområdet sammen med Børgefjell/Byrkjve nasjonalpark bidra til å sikre et av landets største villmarkspregede naturområder, jf. verneforskriften § 2.

Verneforskriften er hjemlet i naturvernloven § 5 som sa at for å bevare egenartet eller vakkert natur- eller kulturlandskap kan arealer legges ut som landskapsvernområde. I landskapsvernområde må det ikke iverksettes tiltak som vesentlig kan endre landskapets art eller

karakter. Naturvernloven ble opphevet av naturmangfoldloven 19. juni 2009, men verneforskrifter fastsatt med hjemmel i naturvernloven gjelder fortsatt, jf. naturmangfoldloven § 77. Overgangsbestemmelsen sier også at naturmangfoldloven § 36 andre ledd gjelder for eldre vernevedtak. Bestemmelsen har følgende ordlyd:

"I et landskapsvernområde må det ikke settes i verk tiltak som alene eller sammen med andre tiltak (vår understrekning) kan endre det vernede landskapets særpreg eller karakter vesentlig. Pågående virksomhet kan fortsette og utvikles innenfor rammen av første punktum. Nye tiltak skal tilpasses landskapet. Det skal legges vekt på den samlede virkning av tiltakene i området. I forskriften kan det gis bestemmelser om hva som alene eller sammen med andre tiltak kan endre landskapets særpreg eller karakter vesentlig, om krav til landskapsmessig tilpassing og om ferdsel som ikke skjer til fots."

Verneforskriften for Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde har forbud mot oppføring og ombygging av bygninger eller anlegg i landskapsvernområdet, jf. verneforskriften § 3 nr.1.1. Opplistingen i denne bestemmelsen er ikke uttømmende.

Det er bare vernemyndigheten som kan gi dispensasjon fra verneforskriften. Ifølge naturmangfoldloven § 62 andre ledd kan Kongen bestemme at et særskilt oppnevnt organ er forvaltningsmyndighet for et område vernet med hjemmel i kapittel V. I daværende Miljøverndepartementet (nå Klima og miljødepartementet) sin budsjettproposisjon (Prop.1 S (2009-2010), s. 218-226) ble det lagt fram en ny modell for forvaltning av store verneområder som nasjonalparker og landskapsvernområder. Byrkije nasjonalpaarkhkeståavroe/Børgefjell nasjonalparkstyre ble opprettet 8. mai 2013 og har siden hatt forvaltningsmyndighet for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark og Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde.

SNO har ikke forvaltningsmyndighet i verneområder, men skal føre kontroll med at bestemmelsene gitt i eller i medhold av naturmangfoldloven overholdes, jf. lov om statlig naturoppsyn § 2. Hverken SNO eller nasjonalparkstyret har myndighet etter plan og bygningslovens regler, på samme måte som kommunen ikke har myndighet etter verneforskriften jf. § 6. Plan- og bygningsloven og verneforskriften gjelder parallelt, noe som innebærer at byggetiltak i verneområder både må behandles av kommunen etter plan- og bygningsloven og av nasjonalparkstyret etter verneforskriftens regler.

Myndigheten etter loven pålegge den ansvarlige å rette eller stanse forhold som er i strid med loven eller vedtak med hjemmel i loven, jf. naturmangfoldloven § 69 første ledd.

Konkret vurdering

Advokat Jullumstrø hevder innledningsvis i sin klage at en forespørsel om hjemmelsgrunnlaget for dispensasjon gitt 23.02.2022 ikke ble besvart. Styret opplyser at de ikke har mottatt en slik forespørsel.

Vi utelukker ikke at forespørselen er sendt styret, som av ulike grunner ikke mottatt denne. Det er imidlertid på det rene at vedtaket ikke ble påklagd. Overordnet instans har ved klage plikt til å vurdere underinstansens juridiske, faktiske og skjønnsmessige grunnlag for avgjørelsen, jf.

forvaltningsloven § 34 andre ledd. Den absolutte fristen for å klage på dette er utløpt, jf. forvaltningsloven § 31 siste ledd.

Advokat Jullumstrø hevder imidlertid at nasjonalparkstyrets vedtak om pålegg om retting av ulike grunner er en nullitet. Vi legger til grunn at advokaten mener vedtaket er ugyldig og derfor ikke skal ha noen rettsvirkning. Det påberopes tre ulike ugyldighetsansførsler.

For det første hevdes det at de tiltakene som er utført på hytteeiendommen ikke endrer landskapet art og karakter vesentlig og at nasjonalparkstyret derfor ikke hadde hjemmel til å forby tiltakene. Det vises til verneforskriften § 3 pkt. 1.1 jf. naturvernloven § 5 som sier at området skal vernes mot inngrep som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter.

Som overfor nevnt kommer også naturmangfoldloven § 36 andre ledd til anvendelse på vedtak som ble vernet etter naturvernloven § 5, jf. naturmangfoldloven § 77. Her blir det fastslått at det skal foretas en samlet – ikke isolert – vurdering av tiltak. Presiseringen ble tilføyd ved lov 14. juni 2013 nr. 51. Dette samsvarer med prinsippet om samlet belastning i naturmangfoldloven § 10. At det ved vurderingen også skal legges vekt på sumvirkningen av tiltak, følger uttrykkelig av annet ledd fjerde punktum. Ifølge Backers "Kommentarutgave til naturmangfoldloven" fra 2010 s. 329 må også sannsynligheten for at tiltaket vil utløse et større antall tilsvarende tiltak tas i betraktning.

Hva som skal anses som «vesentlig», må vurderes konkret, i lys av verneformålet for det enkelte området. Det må ifølge Ot.prp. s. 412-413 ses i lys av tiltakets omfang, art og plassering vurdert opp mot landskapets særpreg og karakter.

Vi legger til grunn at tiltakene i foreliggende sak, både hver for seg og/eller samlet, etter en konkret vurdering vil kunne endre landskapets art og karakter vesentlig. Det vises til at en eventuell tillatelse vil kunne medføre en uheldig presedens, også andre vil kunne oppføre samme eller liknende tiltak som igjen vil medføre en bit-for-bit-nedbygging. Det enkelte tiltak påvirker ikke nødvendigvis landskapet, men samlet vil tiltakene kunne gjøre det.

Tiltak gjennomført på tiltakshavers hytte er omfattet av byggeforbudet i verneforskriften § 3 pkt.1.1 og trenger dispensasjon for å være lovlige. Gjennomførte tiltak må også være i samsvar med en eventuell dispensasjon og vilkår satt i denne. Vi er derfor ikke enig med tiltakshaver i at nasjonalparkstyret ikke hadde hjemmel til å forby tiltakene og at vedtaket av den grunn er ugyldig.

For det andre hevdes det at vedtaket er ugyldig fordi nasjonalparkstyret ikke har kompetanse til å gi tillatelser eller forby bygningsmessige endringer i landskapsvernområdet. Kompetansen ligger etter plan- og bygningsloven til kommunen, i foreliggende tilfelle Hattfjelldal kommune. Nasjonalparkstyret har ifølge klager bare uttalelsesmyndighet i byggesaker. Bare i de tilfeller hvor tiltaket vil medføre vesentlige endringer av landskapets art og karakter, kan nasjonalparkstyret nekte kommunen å gi en byggetillatelse.

Som nevnt ovenfor er Byrkije nasjonalpaarkhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre forvaltningsmyndighet for Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde, og har en selvstendig rett og plikt til å behandle alle søknader om aktiviteter eller tiltak i verneområdet etter verneforskriftens bestemmelser, herunder byggetiltak. Byggesaker i verneområder skal behandles både av kommunen etter plan og bygningslovens regler og av nasjonalparkstyret etter verneforskriftens bestemmelser. Siden de ulike regelverkene er vedtatt for å ivareta ulike formål og hensyn, vil samme byggetiltak kunne vurderes forskjellig etter de ulike regelverkene.

Nasjonalparkstyret har myndighet til å behandle byggesaker i verneområdet etter verneforskriftens bestemmelser. Det foreligger derfor ingen personell kompetansemangel ved nasjonalparkstyret sitt vedtak som medfører at vedtaket er ugyldig.

For det tredje anfører advokat Jullumstrø at nasjonalparkstyret ikke hadde hjemmel til å fatte verken vedtaket av 23.03.2022 eller vedtaket av 08.12.2023.

Vi oppfatter advokaten dithen at han mener at vedtak av 24.10.2016 må tolkes slik at det ga tillatelse til de tiltakene som styret senere behandlet i vedtak av 23.03.2022. Dermed var vedtaket av 23.03.2022 i realiteten en tilbaketrekking av den tillatelsen som styret hadde gitt. Dette hadde styret ikke hjemmel til.

Nasjonalparkstyret ga følgende tillatelse i oktober 2016:

"Byrkije nasjonalpaarkhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre gir, ihht. verneforskriftens § 3 pkt. 1.3 b Solvor og Kjell Kristiansen dispensasjon for skifte av tak på eksisterende hytte ved Vestre Tiplingen gnr. 28. bnr. 33. I tillegg til skifte av eksisterende tak gis det dispensasjon til å etablere takoverbygg på inntil 3 meters lengde over platting i vestlig retning.

Følgende vilkår settes for tillatelsen:

- *Taktekking utføres med materialer som gir en mørk og matt fargevirkning.*
- *Utskiftete materialer/tak skal transporteres ut av området og skal ikke brennes i verneområdet.*

(Med hjemmel i § 3 pkt. 6.3 c i verneforskriften dispensasjon til å benytte snøscooter for transport av materialer)

Begrunnelse:

Tiltaket vil ikke påvirke verneverdiene nevneverdig da tiltaket skjer på eksisterende bygg. Dette vil dermed ikke medføre økt bygningsmasse i verneområdet."

Tillatelsen omfattet som vi ser ikke oppføring av terrasse, rekkverk, vindu, parabolantenne og flytting av dør. Nasjonalparkstyrets vedtak 23.03.2022 er derfor ikke en tilbaketrekking av gitt tillatelse, men en behandling av søknad om ettergodkjenning av gjennomførte tiltak. Vedtaket er gyldig.

Det bemerkes for øvrig at alle tiltak som er forbudt i verneområder krever dispensasjon. Dispensasjon er et enkeltvedtak etter forvaltningsloven, og vedtaket må oppfylle forvaltningslovens regler. Tiltak blir ikke lovlig ved at de er blitt gjort kjent for nasjonalparkstyret.

Advokat Jullumstrø hevder også at nasjonalparkstyrets vedtak fra 08.12.2023 om pålegg om retting er ugyldig. Det er bare tiltak som er i strid med loven eller vedtak gitt med hjemmel i loven som kan kreves rettet, jf. naturmangfoldloven § 69 første ledd.

I 2016 ga nasjonalparkstyret tillatelse til å etablere et takoverbygg på inntil 3 meters lengde over daværende platting. Tiltakshaverne oppførte imidlertid et takoverbygg som var mer enn 3 meter målt fra gavlvegg. Tiltaket var dermed ikke i samsvar med den tillatelsen som ble gitt. Det samme gjelder gulvet/plattingen under takoverbygget som ble ettergodkjent 23.03.2022. Videre ble søknad om oppføring av rekkverk avslått, og oppføring av parabolantenne ble aldri omsøkt. Når det gjelder maling av vinduer og fjerning av betongelement er dette ikke gjennomført i samsvar med vilkår satt i nasjonalparkstyrets dispensasjonsvedtak. Alle de nevnte tiltakene er derfor ulovlige og kan kreves rettet.

Nasjonalparkstyret har kompetanse til å fatte vedtak om pålegg om retting i medhold av delegeringsvedtak 12. januar 2021 nr. 82 hvor Miljødirektoratet delegerte myndighet til nasjonalpark- og verneområdestyrer for følgende bestemmelser: §§ 69 første ledd, 70 annet ledd, 71 første ledd og 73 første ledd. Ifølge vedtektene for Byrkjve nasjonalparkstyre/Børgefjell nasjonalparkstyre pkt. 6.4 har nasjonalparkstyret et selvstendig ansvar for å følge opp alle ulovlige forhold i verneområdene i medhold av reglene i naturmangfoldloven kapittel IX om Håndheving og sanksjoner.

Det er derfor ikke tvil om at nasjonalparkstyret har myndighet etter naturmangfoldloven § 69 til å pålegge den ansvarlige å rette eller stanse forhold som er i strid med loven eller vedtak med hjemmel i loven.

Miljødirektoratet er også enig med nasjonalparkstyret i at pålegget om retting ikke vil være spesielt tyngende eller uforholdsmessig for tiltakshaverne. Det antas å være en enkel oppgave å fjerne rekkverket på plattingen, restene av tidligere platting og betongfundamenter på fremsiden og parabolantenne. Det samme gjelder det pålagte malingsarbeid. Å redusere takoverbygg og gulv/platting til 3 meters lengde vil være en litt større oppgave, men heller ikke dette arbeidet kan beskrives som særlig tyngende innen den fastsatte frist.

Miljødirektoratet tar etter dette ikke klagen til følge. Solvor og Kjell Kristiansen må gjennomføre retting på hytteeiendom (gnr.28, bnr.33) ved Vestre Tiplingen i Austre Tiplingen landskapsvernområde som beskrevet i nasjonalparkstyrets vedtak av 08.12.2023.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Terje Qvam
seksjonsleder

Marit Doseth
seniorrådgiver

ADVOKATFIRMAET bRAUT
Att: advokat Knut Jullumstrø
Tordenskjolds gate 20
8656 MOSJØEN

Trondheim, 24.06.2024

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2024/1219

Saksbehandler:
Marit Doseth

Frist for gjennomføring av rettingsvedtak i Austre Tiplingan landskapsvernområde

Det vises til vårt vedtak av 04.06.2023 vedrørende klage på vedtak om retting av tiltak på hytte innenfor Austre Tiplingan landskapsvernområde.

Ved en inkurie ble det fastsatt kortere frist for retting enn nasjonalparkstyrets rettingsfrist. Vi stadfestet at følgende tiltak skal rettes:

- Tak over platting/gulv reduseres til 3 meters lengde målt fra tverrvegg
- Platting/gulv under tak reduseres til 3 meters lengde målt fra tverrvegg
- Rekkverk på platting/gulv fjernes
- Rester av platting på hyttens framside med betongfundamenter fjernes
- Alle vindusomramminger males i mørke farger
- Oppsatt parabolantenne fjernes

Ny frist for rettingen settes til **30. september 2025**.

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Terje Qvam
seksjonsleder

Marit Doseth
seniorrådgiver

Vedtekter for nasjonalpark-/verneområdestyrer oppnevnt i medhold av naturmangfoldloven § 62

Fastsatt av Miljødirektoratet 19.01.2024 med hjemmel i lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 62 annet ledd tredje punktum, jf. delegeringsvedtak 8. januar 2021 nr. 65 og 15. januar 2021 nr. 82

1. Vedtektenes formål

Formålet med vedtektene er å gi bestemmelser om oppnevning av nasjonalpark- og verneområdestyret, og om styrets og nasjonalpark- /verneområdeforvalters myndighet og oppgaver.

Vedtektene skal videre legge til rette for en helhetlig og kunnskapsbasert forvaltning av verneområdene som forvaltes av nasjonalpark-/verneområdestyret i samsvar med verneformålet og i tråd med nasjonale mål og internasjonale forpliktelser.

2. Oppnevning og sammensetning av nasjonalpark- og verneområdestyrer

Nasjonalpark-/verneområdestyret oppnevnes av Miljødirektoratet etter innstilling fra berørte kommuner, fylkesting og Sameting.

Oppnevningsperioden for medlemmene i styret følger valgperioden for henholdsvis kommunestyrene, fylkestingene og Sametinget. Sammensetningen av nasjonalpark-/verneområdestyret skal følge kravene til kjønnsfordeling i likestillingsloven § 28.

Hver kommune skal være representert med ett medlem og innstiller en kvinne og en mann blant kommunestyrets medlemmer. Hver fylkeskommune skal være representert med ett medlem fra fylkestinget/fylkesrådet, og innstiller en kvinne og en mann blant fylkestingets/fylkesrådets medlemmer.

Medlemmene skal ha personlige varamedlemmer som møter når det faste medlemmet har forfall.

Nasjonalpark-/verneområdestyret velger selv sin leder og nestleder.

3. Nasjonalpark-/verneområdestyrets myndighet

Nasjonalpark-/verneområdestyret har følgende myndighet etter naturmangfoldloven:

- forvaltningsmyndighet etter verneforskrifter
- myndighet til å gi dispensasjon fra verneforskriftene med hjemmel i verneforskriftens dispensasjonsbestemmelser og naturmangfoldloven § 48
- myndighet til å utføre skjøtsel i verneområdene etter naturmangfoldloven § 47
- håndheving etter naturmangfoldloven §§ 69 – 72 og § 73.

Utøving av myndigheten skal skje i samsvar med naturmangfoldloven, herunder alminnelig bestemmelser om bærekraftig bruk i lovens kapittel 2.

Alle medlemmene i nasjonalpark-/verneområdestyret har et felles ansvar for en helhetlig forvaltning av verneområdene hvor ivaretagelse av verneverdiene og verneformålet er hovedoppgaven. Medlemmene av nasjonalpark-/verneområdestyret skal forvalte verneområdene i samsvar med internasjonale forpliktelser, naturmangfoldloven og verneforskriftene for det enkelte verneområde.

Nasjonalpark-/verneområdestyret er en juridisk person med myndighet til å inngå avtaler og påta seg forpliktelser innenfor de økonomiske rammene styret disponerer.

Forvaltningsknutepunkt for verneområdet(ene) fastsettes av Miljødirektoratet.

4. Nasjonalpark-/verneområdestyrets sekretariat

Nasjonalpark-/verneområdestyret skal ha et sekretariat som består av en eller flere nasjonalpark-/verneområdeforvaltere.

Nasjonalpark-/verneområdeforvalter(e) ansettes av Statsforvalteren.

Ansettelsen skjer etter egen instruks for ansettelse av nasjonalpark-/verneområdeforvalter utarbeidet av Klima- og miljødepartementet, og i dialog med styret.

Nasjonalpark-/verneområdeforvalteren er underlagt styret i forvaltningen av verneområdet.

Statsforvalteren har personal- og administrativt ansvar for nasjonalpark-/verneområdeforvalteren. Ved permisjon, langtidsfravær, eller der forvalter varsler om fratredelse fra sin stilling, skal Statsforvalteren i dialog med styret komme til enighet om hvordan forvalters arbeidsoppgaver skal løses inntil forvalter er tilbake, eller ny forvalter er ansatt.

Nasjonalpark-/verneområdestyret disponerer forvalterens arbeidstid.

5. Om møtene i nasjonalpark-/verneområdestyret

Kommuneloven kap. 11 om saksbehandlingen i folkevalgte organer kommer til anvendelse så langt de passer, med de tilpasninger som er fastsatt i disse vedtektene. Kommuneloven kap. 8 §§ 8-1 og 8-2 gjelder tilsvarende.

Nasjonalpark-/verneområdestyret bør tre sammen minst fire ganger hvert år og ellers når lederen bestemmer. Lederen plikter å kalle inn dersom minst en tredel av medlemmene ønsker det.

Innkalling til møte i nasjonalpark-/verneområdestyret skal varsles senest 2 uker før møtet. Endelig innkalling med saksdokumentene sendes senest 1 uke før møtet. Nasjonalpark-/verneområdestyret avgjør selv om det vil ta opp eventuelle saker som ettersendes senere enn dette.

Det føres protokoll fra møtene. Protokollen underskrives av styreleder og ett medlem som velges ved møtets begynnelse. Eventuelle protokolltilførsler må fremsettes i møtet.

Forvalters tilråding til vedtak skal fremgå av møteprotokollen.

For at nasjonalpark-/verneområdestyret skal være beslutningsdyktig må minimum halvparten av representantene være til stede. Vedtak fattes ved flertallsbeslutninger. Ved stemmelikhet har lederen dobbeltstemme.

6. Nasjonalpark-/verneområdestyret oppgaver

Nasjonalpark-/verneområdestyret har følgende oppgaver:

6.1. Behandle søknader

Nasjonalpark-/verneområdestyret skal behandle søknader og treffe vedtak etter verneforskriftene eller etter naturmangfoldloven § 48, jf. § 77 annet punktum, i tråd med forvaltningsloven og naturmangfoldlovens bestemmelser.

Vedtak etter verneforskrifter og naturmangfoldloven § 48 som nasjonalpark-/verneområdestyret, forvalter eller arbeidsutvalget fatter, skal registreres i Miljøvedtaksregisteret innen tre virkedager, jf. forskrift om Miljøvedtaksregisteret § 3. Vedtak som gjelder håndheving (retting, tvangsmulkt mv) etter naturmangfoldlovens kap. IX skal ikke registreres i Miljøvedtaksregisteret.

Alle vedtak fattet av nasjonalpark-/verneområdestyret, forvalter eller arbeidsutvalget skal sendes i kopi til Statsforvalteren.

6.2 Forberedende klagesaksbehandling

Nasjonalpark-/verneområdestyret skal behandle klager på sine vedtak som forberedende klageinstans etter forvaltningslovens bestemmelser. Nasjonalpark-/verneområdestyret skal foreta de undersøkelser klagen gir grunn til. Dersom

nasjonalpark-/verneområdestyret ikke finner grunn til å endre vedtaket som følge av klagen, skal saken oversendes klageinstansen.

Miljødirektoratet er klageinstans for vedtakene som fattes av styret, eller av forvalter og arbeidsutvalg på vegne av nasjonalpark-/verneområdestyret.

Når det klages på vedtak truffet av nasjonalpark-/verneområdestyret, må forberedende klagebehandling skje i nasjonalpark-/verneområdestyret før saken eventuelt endes over til Miljødirektoratet som klageinstans. Også for vedtak truffet av arbeidsutvalget eller forvalter etter delegert myndighet, skal forberedende klagebehandling skje i nasjonalpark-/verneområdestyret.

Ved oversendelse av klagen til Miljødirektoratet skal nasjonalpark-/verneområdestyret fremstille saken på en oversiktlig måte og tilrettelegge grunnlaget for klageinstansens behandling. Kopi av alle sakens dokumenter skal vedlegges (kronologisk). Dersom forvalters innstilling fraviker nasjonalpark-/verneområdestyrets vedtak, skal dette fremgå av saksfremstillingen og møteprotokollen.

6.3 Delegere myndighet til forvalter

Nasjonalpark-/verneområdestyret kan gi forvalteren myndighet til å treffe vedtak og beslutninger i følgende sakstyper på vegne av styret:

1. Behandle søknader om ferdsel og om motorferdsel etter verneforskriftenes spesifiserte dispensasjonsbestemmelser.
2. Behandle søknader etter verneforskriftenes øvrige spesifiserte dispensasjonsbestemmelser og etter naturmangfoldloven § 48:
 - a) når vedtaket innebærer fornying av tidligere dispensasjon som er gitt av nasjonalpark-/verneområdestyret eller arbeidsutvalget dersom forutsetningene for tillatelsen er tilnærmet uendret,
 - b) når det foreligger en etablert forvaltningspraksis fra saker behandlet av nasjonalpark-/verneområdestyret eller arbeidsutvalget i tilsvarende saker og
 - c) når forvaltningsplan gir entydige føringer for utfallet av søknadsbehandlingen.
3. Treffe vedtak i samråd med styreleder når en sak haster fordi det er fare for skade eller annen negativ påvirkning på verneverdiene, for eksempel stans av ulovlig forhold, pålegg om retting eller direkte gjennomføring.
4. Behandle søknader om, eller på eget tiltak, endre frister som er fastsatt av nasjonalpark-/verneområdestyret.
5. Gi utsettelse av klagefrist etter forvaltningsloven § 29 fjerde ledd.
6. Treffe beslutning om utsatt iverksettelse etter forvaltningsloven § 42.

7. Beslutte oversendelse av saker til Miljødirektoratet med anbefaling om å ilegge overtredelsesgebyr.

Beslutningen om å delegere myndighet til forvalter må gjøres skriftlig og det må fremgå hvilken delegert myndighet forvalter har. Beslutning om delegert myndighet skal publiseres på nasjonalpark-/verneområdestyrets nettsider.

6.4 Følge opp brudd på verneforskriftene, naturmangfoldloven og enkeltvedtak

Nasjonalpark-/verneområdestyret har et selvstendig ansvar for å følge opp alle ulovlige forhold i verneområdene i medhold av reglene i naturmangfoldloven kap. IX om Håndheving og sanksjoner, som styret får kjennskap til. Dette kan f.eks. være brudd på naturmangfoldlovens bestemmelser, overtredelser av bestemmelser i verneforskriftene, eller brudd på enkeltvedtak eller vilkår i gitte tillatelser.

Nasjonalpark-/verneområdestyret skal vurdere hvorvidt overtredelsen skal anmeldes til politiet etter naturmangfoldloven § 75, eller sendes Miljødirektoratet for vurdering av overtredelsesgebyr etter naturmangfoldloven § 74. I vurderingen skal nasjonalpark-/verneområdestyret sikre at hensynet til både allmennpreventive og individualpreventive hensyn ivaretas for best mulig å kunne forebygge miljøkriminalitet. Dersom forholdet anmeldes, skal kopi av anmeldelse, samt avgjørelsesbeslutningen fra politiet, sendes Miljødirektoratet.

Nasjonalpark-/verneområdestyret skal i tillegg vurdere og følge opp ulovlige forhold i verneområdene etter bestemmelsene i naturmangfoldloven § 69 første ledd (stans og retting), § 70 andre ledd (tiltak ved uforutsette miljøkonsekvenser av lovlig virksomhet), § 71 første ledd (direkte gjennomføring) og § 73 første ledd (tvangsmulkt).

6.5 Utarbeide og revidere forvaltningsplaner

Nasjonalpark-/verneområdestyret skal utarbeide og revidere forvaltningsplan for verneområdet. Oppstart av planarbeidet skal skje i dialog med Miljødirektoratet. Forvaltningsplaner skal utarbeides innenfor rammene av naturmangfoldloven og verneforskriftene.

Forvaltningsplanen skal konkretisere hvordan formålet med vernet skal nås, og skal inneholde en flerårig tiltaksplan og en besøksstrategi. Før forvaltningsplanen sendes på høring skal endelig utkast sendes Miljødirektoratet for faglig gjennomgang. Forvaltningsplanen skal godkjennes av Miljødirektoratet.

6.6 Skjøtsel og besøksforvaltning

Nasjonalpark-/verneområdestyret skal ut fra en vurdering av om verneformålet i de enkelte verneforskrifter oppnås, vurdere behov for og nødvendig gjennomføring av skjøtsel og tilrettelegging.

Plan for skjøtsel og eventuell tilrettelegging i nasjonalparker og landskapsvernområder skal inngå i forvaltningsplanen, jf. naturmangfoldloven §§ 35 og 36 siste ledd.

Forvaltningstiltak iverksettes på et kunnskapsbasert grunnlag i samsvar med vedtatte forvaltnings- og skjøtelsesplaner.

Nasjonalpark-/verneområdestyret kan legge til rette for at verneområdenes potensial for verdiskapning utnyttes innenfor rammen av verneforskriftene og naturmangfoldloven i samsvar med besøksstrategi og forvaltningsplan. Nasjonalpark-/verneområdestyret bør innlede et samarbeid med lokalt reiseliv, øvrig reiseliv og aktuelle besøkssenter i dette arbeidet for å sikre at hensynet til verneområdet ivaretas. Nasjonalpark-/verneområdestyret er forvaltningsmyndighet og skal ikke opptre som kommersiell aktør.

Nasjonalpark-/verneområdestyret skal utarbeide årlige prioriteringer av skjøtelses- og forvaltningstiltak i verneområdene i tråd med den flerårige tiltaksplanen.

Som forvaltningsmyndighet skal nasjonalpark-/verneområdestyret i besøksstrategien vurdere behovet for særskilte informasjonstiltak. Nasjonalpark-/verneområdestyret er hovedansvarlig for informasjonstiltak og skal gjennomføre dette i henhold til Miljødirektoratets merkestrategi.

Nasjonalpark-/verneområdestyret tildeles etter søknad til Miljødirektoratet årlig midler til skjøtsel og forvaltning til prioriterte tiltak i henhold til vedtatte forvaltnings- og skjøtelsesplaner. Tildelingene skjer ut ifra de budsjettmessige rammer det enkelte året. Nasjonalpark-/verneområdestyret prioriterer bruken av de tildelte midlene. Alle tiltak skal være i tråd med godkjent forvaltnings- og tiltaksplan for verneområdene og andre relevante styringsdokumenter.

6.7 Grensemerking

Nasjonalpark-/verneområdestyret har ansvar for at det gjennomføres nødvendig grensemerking og vedlikehold av merkingen i verneområdene. Merkingen skal gjennomføres etter retningslinjer gitt av Miljødirektoratet i veileder om Opprettelse av verneområder (M-481).

6.8 Oppnevne rådgivende utvalg

Nasjonalpark-/verneområdestyret skal oppnevne et rådgivende utvalg. Utvalget skal bestå av representanter for de ulike interessene i området. Formålet er å legge til rette for et godt samarbeid mellom forvaltningsmyndigheten, offentlige organ, grunneiere, næringsliv, frivillige organisasjoner og samiske interesser der det er relevant.

Rådgivende utvalg kan bl.a. bestå av representanter for grunneiere og rettighetshavere, friluftsråd, næringsliv, frivillige organisasjoner (f.eks. natur- og miljøorganisasjoner) og særlig berørte offentlige organer.

Nasjonalpark- og verneområdestyret bør ha minst ett årlig dialogmøte med rådgivende utvalg.

6.9 Opprettelse av et arbeidsutvalg

Nasjonalpark-/verneområdestyret kan nedsette et arbeidsutvalg bestående av medlemmer fra nasjonalpark-/verneområdestyret.

Nasjonalpark-/verneområdestyret kan gi arbeidsutvalget myndighet til å treffe vedtak etter naturmangfoldloven og verneforskriftene i enkeltsaker som ikke er av stor betydning for verneverdiene. Arbeidsutvalgets vedtak skal treffes innenfor rammen av prinsipper fastsatt av styret for de ulike saksområdene i forvaltningsplan eller andre retningslinjer og i samsvar med naturmangfoldloven og verneforskriften.

6.10 Opprettelse av et administrativt kontaktutvalg

For å sikre at god samordning mellom forvaltning av verneområdene og annen kommunal forvaltning, bør nasjonalpark-/verneområdestyret oppnevne et administrativt kontaktutvalg bestående av representanter fra administrativt nivå i de ulike kommunene.

Formålet er å formalisere forvalteren sin administrative kontakt mot kommunene og samordning med kommunal forvaltning ellers, å etablere kunnskap om forvaltningen av verneområdene i kommuneadministrasjonen og bidra til lokalkunnskap i forvalterens innstilling til styret.

6.11 Naturbase og rapportering

Nasjonalpark-/verneområdestyret har ansvar for at opplysninger i Naturbase om verneområdet er oppdatert.

Rapporter og anmeldelser for brudd på naturmangfoldloven og verneforskriften skal sendes til Miljødirektoratet.

7. Nasjonalpark-/verneområdeforvalters oppgaver

Nasjonalpark-/verneområdeforvalter har følgende oppgaver:

7.1 Sekretariat

Nasjonalpark-/verneområdeforvalters hovedoppgave er å være sekretariat for nasjonalpark-/verneområdestyret og faglig forberede alle styresaker.

Forvalteren skal bidra til at verneområdene forvaltes i samsvar med naturmangfoldloven og verneforskriften og at saksbehandlingen følger forvaltningslovens bestemmelser.

Forvalteren skal i samråd med nasjonalpark-/verneområdestyret sørge for enhetlig og helhetlig forvaltning av verneområdene uavhengig av administrative grenser.

7.2 Fatte vedtak etter delegert myndighet

Nasjonalpark-/verneområdeforvalter kan fatte vedtak etter delegert myndighet. Dette

forutsetter at nasjonalpark-/verneområdestyret i skriftlig beslutning har delegert aktuell myndighet til forvalter etter pkt. 6.3.

Det skal komme frem av saksutredningen hvis forvalter fatter vedtak etter delegert myndighet. Alle vedtak som fattes etter delegert myndighet, skal refereres for styret.

Vedtak forvalteren fatter etter delegert myndighet etter pkt. 6.3 skal være i tråd med naturmangfoldloven, verneforskriften og forvaltningsplan. Nasjonalpark-/verneområdestyret kan gi særskilte retningslinjer for behandlingen av denne typen saker.

8. Statsforvalterens klagerett

Statsforvalterne har klagerett på vedtak fattet av nasjonalpark- og verneområdestyret jf. naturmangfoldloven § 62 tredje ledd siste setning.

9. Samarbeid med SNO lokalt

Statens naturoppsyn har tilsynsmyndighet i verneområdet, jf. lov om statlig naturoppsyn.

Nasjonalpark-/verneområdestyret skal etablere et samarbeid med SNO lokalt.

10. Endring av vedtektene

Miljødirektoratet kan endre disse vedtektene.